

Sygn. akt III AUa 1407/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Iwona Niewiadowska-Patzer (spr.)
Sędziowie:	SSA Katarzyna Wołoszczak del. SSO Wiesława Stachowiak
Protokolant:	st.sekr.sądowy Alicja Karkut

po rozpoznaniu w dniu 23 kwietnia 2013 r. w Poznaniu

sprawy z wniosku **D. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o wysokość świadczenia

na skutek apelacji wnioskodawczynie D. K.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu

z dnia 28 września 2012 r. sygn. akt VIII U 1890/12

o d d a l a apelację.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 marca 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P., po rozpoznaniu wniosków z dnia: 29 listopada 2011 roku, 14 grudnia 2011 roku, 29 grudnia 2011 roku i 8 lutego 2012 roku odmówił D. K. prawa do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury i zaliczenia do stażu pracy okresu od września 1961 roku do czerwca 1964 roku.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła D. K., stwierdzając, iż decyzja nie jest zgodna ze stanem faktycznym i wnosząc o zaliczenie do stażu pracy okresu nauki w szkole od 1961 roku do czerwca 1964 roku.

Wyrokiem z dnia 28 września 2012r. Sąd Okręgowy w Poznaniu oddalił odwołanie.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało wydane w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

D. K. ma obecnie(...)lat. Decyzją z dnia 3 października 1991 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. przyznał D. K. rentę inwalidzką. D. K. pobierała to świadczenie, a następnie rentę z tytułu niezdolności do pracy do dnia 31 października 2003 roku, gdyż decyzją z dnia 13 stycznia 2004 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. przyznał D. K. emeryturę, podejmując jej wypłatę od dnia 1 listopada 2003 roku. Do ustalenia wysokości podstawy wymiaru świadczenie przyjęto podstawę wymiaru renty i wskaźnik wysokości podstawy wymiaru 68,87%. Organ rentowy uwzględnił przy ustalaniu wysokości emerytury 22 lata i 1 miesiąc, to jest 265 miesięcy okresów składkowych (1 grudnia 1965 roku do 30 kwietnia 1966 roku, 1 grudnia 1966 roku do 31 marca 1967 roku, 2 listopada 1967 roku do 9 czerwca 1969 roku, 16 czerwca 1969 roku do 2 sierpnia 1970 roku, 6 kwietnia 1973 roku do 1 września 1991 roku, 30 sierpnia 1993 roku do 30 listopada 1993 roku). D. K. nie zaskarżyła tej decyzji.

Decyzją z dnia 30 stycznia 2004 roku, wydaną na skutek wniosku z dnia 19 stycznia 2004 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. przeliczył emeryturę odwołującej od stycznia 2004 roku i do podstawy wymiaru świadczenia przyjął wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych, to jest od dnia 1 stycznia 1983 roku do dnia 31 grudnia 1992 roku. Do poprzednio uwzględnionych 22 lat i 1 miesiąca okresów składkowych organ rentowy doliczył 2 lata i 8 miesięcy okresów nieskładkowych, to jest okres sprawowania opieki nad dzieckiem od dnia 3 sierpnia 1970 roku do dnia 4 maja 1973 roku.

Decyzja z dnia 30 stycznia 2004 roku nie została przez D. K. zaskarżona.

Wnioskiem z dnia 22 marca 2004 roku D. K. zwróciła się do organu rentowego o doliczenie do stażu pracy okresów zatrudnienia w gospodarstwie rolnym po ukończeniu przez nią 16 roku życia.

Decyzją z dnia 7 kwietnia 2004 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił doliczenia do stażu pracy okresu pracy w gospodarstwie rolnym. Decyzja ta nie została przez D. K. zaskarżona.

Pismem z dnia 7 maja 2009 roku D. K. wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w P. ponownie o doliczenie jej do stażu ubezpieczeniowego jako okresów nieskładkowych pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, to jest okresów od: 8 lutego 1963 roku do 30 listopada 1965 roku, 1 maja 1966 roku do 30 listopada 1966 roku, 1 kwietnia 1967 roku do 30 listopada 1967 roku.

Decyzją z dnia 17 czerwca 2009 roku organ rentowy odmówił zaliczenia D. K. do stażu pracy okresu pracy w gospodarstwie rolnym u rodziców, to jest od: 8 lutego 1963 roku do 30 listopada 1965 roku, 1 maja 1966 roku do 30 listopada 1966 roku, 1 kwietnia 1967 roku do 30 listopada 1967 roku.

Decyzją z dnia 21 lipca 2009 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. odmówił D. K. wznowienia postępowania w sprawie zaliczenia okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców i uchylił decyzję z dnia 25 maja 2009 roku.

Decyzje powyższe zostały zaskarżone przez D. K.. Postępowanie z odwołania od tych decyzji było prowadzone w Sądzie Okręgowym w Poznaniu w sprawie o sygnaturze akt VIII U 2360/09, po rozpoznaniu której w dniu 15 października 1009 roku zapadł wyrok, w którym umorzono postępowanie z odwołania od decyzji z dnia 17 czerwca 2009 roku oraz oddalono odwołanie od decyzji z dnia 21 lipca 2009 roku.

Sąd Okręgowy oddalił odwołanie od decyzji z dnia 21 lipca 2009 roku z uwagi na nieprzedłużenie przez D. K. nowych dowodów i nieujawnienie przez nią okoliczności, które pozwoliłyby wznowić postępowanie zakończone prawomocną decyzją z dnia 7 kwietnia 2004 roku. Ubocznie Sąd wskazał, iż decyzja z dnia 7 kwietnia 2004 roku jest prawidłowa, bowiem nie było możliwe doliczenie do stażu pracy okresów pracy w gospodarstwie rolnym, gdyż uwzględnia się je tylko w przypadku konieczności uzupełnienia stażu do brakującego okresu ubezpieczenia, co w sprawie nie miało miejsca.

Apelacja od powyższego wyroku została oddalona przez Sąd Apelacyjny w Poznaniu wyrokiem z dnia 20 maja 2010 roku.

Pismem z dnia 29 listopada 2011 roku złożonym tego dnia w organie rentowym, D. K. zwróciła się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w P. o przeliczenie emerytury na nowo i zaliczenie na podstawie zeznań świadków szkoły przysposobienia rolniczego oraz krawieckiego w okresie od września 1961 roku do czerwca 1964 roku.

Decyzją z dnia 15 grudnia 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. odmówił D. K. prawa do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury i zaliczenia do stażu pracy okresu od września 1961 roku do czerwca 1964 roku na podstawie zeznań świadków.

Kolejnym pismem z dnia 29 listopada 2011 roku złożonym w organie rentowym w dniu 14 grudnia 2011 roku D. K. wniosła ponownie o przeliczenie emerytury i zaliczenie na podstawie zeznań świadków okresu uczęszczania do szkoły przysposobienia rolniczego oraz krawieckiego od września 1961 roku do czerwca 1964 roku.

Decyzją z dnia 31 stycznia 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P., po rozpoznaniu wniosku z dnia 14 grudnia 2011 roku, odmówił D. K. prawa do przeliczenia podstawy wymiaru świadczenia.

Kolejnym pismem z dnia 29 grudnia 2011 roku D. K. wniosła ponownie o przeliczenie emerytury na nowo. W piśmie z dnia 6 lutego 2012 roku D. K. wskazała, iż jej pismo z dnia 29 grudnia 2012 roku należy potraktować jako odwołanie od decyzji z dnia 15 grudnia 2011 roku i ponownie wniosła o uwzględnienie w stażu pracy okresu od września 1961 roku do czerwca 1964 roku na podstawie zeznań świadków.

Zaskarżoną decyzją z dnia 23 marca 2012 roku odmówił D. K. prawa do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury i zaliczenia do stażu pracy okresu od września 1961 roku do czerwca 1964 roku na podstawie zeznań świadków.

D. K. w latach sześćdziesiątych zamieszkiwała w miejscowości S.. Jej sąsiadkami były: M. B. i K. D.. W S. prowadzone wówczas były przez sześć dni w tygodniu zajęcia w świetlicy wiejskiej, na które uczęszczała D. K. po ukończeniu szkoły podstawowej. Zajęcia były prowadzone w ramach przysposobienia rolniczego organizowanego przez Państwowe Technikum Rolnicze w B.. D. K. uczęszczała na te zajęcia w latach: od 1961 roku do listopada 1963 roku i uzyskała świadectwo ukończenia trzech stopni przysposobienia rolniczego. W trakcie odbywania zajęć w ramach przysposobienia rolniczego D. K. uczyła się krawiectwa i teorii rolnictwa, zajęcia odbywały się przez sześć dni w tygodniu od 15.30 do 22.00. D. K. nie otrzymywała w związku uczęszczaniem na zajęcia żadnego wynagrodzenia, nie miała podpisanej umowy o naukę zawodu, przyuczenie do zawodu czy odbywanie wstępnego stażu pracy. W okresie, gdy D. K. uczęszczała na zajęcia w świetlicy w S. w ramach przysposobienia rolniczego, nie pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców.

W oparciu o wyżej ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie nie jest zasadne. Sąd Okręgowy wskazał, że odwołująca domagała się w niniejszym postępowaniu wyłącznie doliczenia jej do stażu pracy okresu pobierania nauki od września 1961 roku do czerwca 1964 roku.

Sąd Okręgowy powoływał następnie przepisy art. 5 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 6 i 7 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dotyczące okresów składkowych i nieskładkowych, które uwzględnia się przy ustalaniu prawa do emerytury i renty oraz ich wysokości. Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uznał, że w od roku 1961 do listopada 1963 roku D. K. uczęszczała na zajęcia prowadzone przez Państwowe Technikum Rolnicze w B.. W spornym okresie odwołująca nie pracowała, nie pobierała żadnego wynagrodzenia, nie miała zawartej umowy o naukę zawodu. Powyższe oznacza, iż sporny okres nie jest ani okresem składkowym ani okresem nieskładkowym, bowiem nie został wymieniony w przytoczonych przepisach ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając powyższe na uwadze zgodnie z art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.

Apelację od powyższego wyroku złożyła odwołująca, domagając się zmiany wyroku i uwzględnienia odwołania. W uzasadnieniu wskazywała, że wnosi o zaliczenie spornego okresu do stażu pracy. Argumentowała, że miała przerwę w pracy w gospodarstwie rolnym rodziców na naukę w szkole, a także pracowała w Kółku Rolniczym w S..

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

W ocenie Sądu Apelacyjnego - Sąd I instancji przeprowadził wnikliwe postępowanie dowodowe, zebrany materiał poddał wszechstronnej analizie z zachowaniem granic swobodnej oceny dowodów i prawidłowo ustalił stan faktyczny, jak również dokonał trafnej wykładni przepisów prawnych.

Istotą niniejszej sprawy było ustalenie, czy istnieją podstawy do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury odwołującej i uwzględnienia do jej stażu pracy okresu od września 1961r. do czerwca 1964r.

W ocenie Sądu Apelacyjnego prawidłowo ustalił Sąd Okręgowy, że od roku 1961 do listopada 1963 roku wnioskodawczyni uczęszczała na zajęcia prowadzone przez Państwowe Technikum Rolnicze w B.. W spornym okresie odwołująca nie pracowała, nie pobierała żadnego wynagrodzenia, nie miała zawartej umowy o naukę zawodu, co oznacza, że sporny okres od września 1961r. do czerwca 1964r. nie jest ani okresem składkowym, o którym mowa w art. 6 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ani okresem nieskładkowym w rozumieniu art. 7 powołanej ustawy.

W ocenie Sądu Apelacyjnego - Sąd Okręgowy trafnie wskazał, że sporny okres nie jest w szczególności okresem składkowym, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 i 3 cyt. ustawy, bowiem brak jest dowodów na to, iż D. K. była wówczas zatrudniona jako pracownik, bądź też pracowała w celu nauki zawodu. Okres pobierania nauki, poza okresem odbywania studiów wyższych, nie zalicza się do okresów składkowych czy nieskładkowych. Ze zgromadzonych w sprawie dowodów wynika, że odwołująca nie wykonywała wówczas żadnej pracy zarobkowej, nie otrzymywała wynagrodzenia w związku z uczęszczaniem na zajęcia, ani nie miała podpisanej jakiegokolwiek umowy, w oparciu o którą przyuczała się do wykonywania zawodu. Prawidłowo wskazał Sąd I instancji, że aby uznać, że sporny okres jest okresem wykonywania przez odwołującą pracy w warunkach zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego, zatrudnienie to musiałyby się odbywać na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1975 roku, a więc zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 lipca 1958 roku o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy (Dz. U z 1958 roku, nr 45, poz. 226 ze zm.), czego odwołująca nie wykazała.

Wobec powyższego – Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia Sądu I instancji, uznając zaskarżony wyrok za prawidłowy i mający odzwierciedlenie w ustalonym stanie faktycznym i prawnym, dlatego zarzuty apelującej nie mogły zasługiwać na uwzględnienie.

Konkludując, Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

/SSA Katarzyna Wołoszczak/ /SSA Iwona Niewiadowska-Patzer/ /del.SSO Wiesława Stachowiak/